Leto LXXI, št. 238

Uredništvo - uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 4001 - 4004

Mesečna naročnina 18 lir, za inozemstvo 31·50 lir.

Ček. rač.: Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate

Naročite se čimprej na »SLOVENČEV KOLEDAR« da ne boste ostali brez njega!

SLOVENEC

Preis - cena - prezzo L 0.80

OKTOBER - 1943

20

SREDA

Schwere Kämpfe am mittleren Dnjepr

Feindliche Angriffe nördlich Kiew aufgefangen In Süditalien lebhafte örtliche Kampftätigkeit

Aus dem Führerhauptquartier, 19. Oktober. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Nördlich des Asowschen Meeres liessen die feindlichen Angriffe gegenüber den Vortagen an Heftigkeit nach. Sie scheiterten wiederum unter hohen blutigen Verlusten der Sowjets.

Am mittleren Dnjepr unternimmt der Feind zwischen Dnjepropetrowsk und Krementschug seit einigen Tagen unter Zusammenfassung stärkster Kräfte grosse Anstrengungen, unsere Abwehrfront zu durchbrechen. Schwere Kämpfe mit den in einen Abschnitt eingebrochenen sowjetischen Kräften sind im Gange.

Nördlich Kiew wurden starke feindliche Angriffe in mehrtägigen harten Kämpfen aufgefangen. Im Gegenangriff brachen Panzer und Panzergrenadiere den zähen Widerstand der Sowjets und schnitten eine feindliche Kampfgruppe von ihren rückwärtigen Verbindungen ab.

Im mittleren Frontabschnitt wurden die nordwestlich Tschernigow, südlich Gomel und nordwestlich Smolensk angreifenden Sowjets überall blutig abgeschlagen. Südlich Welikije Luki eroberten unsere Truppen nach Abwehr feindlicher Angriffe das in den Vortagen verlorengegangene Gelände im Gegenangriff wieder zurück.

An der süditalienischen Front kam es nur in den Bergen des südlichen Apennin zu lebhafter örtlicher Kampftätigkeit. Im Raum von Campobasso warf ein eigener Angriff britisch-nordamerikanische Kräfte aus einer zäh verteidigten Ortschaft. Gegenangriffe des Feindes blieben erfolglos.

Britische Fliegerkräfte drangen in der vergangenen Nacht nach Nord- und Westdeutschland ein. Während einzelne feindliche Flugzeuge Bomben auf einige Orte warfen, griff die Masse der britischen Bomber Hannover an. Durch diesen Terrorangriff entstanden im Stadtgebiet erneut beträchtliche Schäden. Die Bevölkerung hatte Verluste. Luftverteidigungskräfte vernichteten nach unvollständigen Meldungen 15 feindliche Bomber. - Fünf Flugzeuge wurden über den besetzten Westgebieten abgeschossen.

In der Nacht zum 19. Oktober griffen deutsche Flugzeuge Ziele im Raum von London an.

GRANDI COMBATTIMENTI AL MEDIO DNJEPER

Dal Quartir generale del Führer, 19 ottobre. DNB. Il Comando Supremo germanico comunica:

Al nord del Mar d'Asov gli attacchi nemici, confrontanti con quelli dei giorni precedenti, sono rallentati di veemenza. Essi sono nuovamente falliti con alte e sanguinose perdite dei sovietici.

Al medio Dnjepr il nemico da parecchi giorni, intraprende fra Dnjepropetrovsk e Cremenciug concentrando fortissime forze, fatiche stragrandi di sfondare il nostro fronte difensivo. Vi sono in corso gravi combattimenti con le forze sovietiche penetrate in un settore.

Al nord di Kiev sono stati acchiappati forti attacchi nemici in aspri combattimenti protrattisi per parecchi giorni. In contrattacchi carri armati e granatieri corazzati ruppero la tenace resistenza dei sovietici, tagliando un gruppo di combattimento nemico dalle proprie retrovie.

Nel settore medio dell fronte sono stati respinti i sovietici attaccanti al nordovest di Ciernigov, a sui di Gomel a al nordovest di Smolensk, respinti dapertutto sanguinosamente. A sud di Velikije Luki le nostre truppe respingendo ataccht nemici in contratacco hanno riconquistato terreno, perduto nei giorni precedenti.

Al fronte dell'Italia meridionale soltanto sui monti dell'Apenino meridionale si ebbe vivace attività combattiva locale. Nella zona di Campobasso un proprio attaco ha battuto indietro forze anglo-americane da una località difesa tenacemente. Contrattacchi del nemico sono rimasti senza successo.

Forze aeree britanniche la notte scorsa penetravano nella Germania settentrionale e occidentale. Mentre singoli velivoli nemici sganciavano bombe su alcune località, la massa dei bombardieri britannici attaccava Hannover. Questo attacco terroristico ha causato nuovamente nel territorio della città danni considerevoli. La popolazione ha subito perdite. Forze contraeree, secondo quanto risulta da notizie in complette, hanno distrutto 15 bombardieri nemici. Cinque velivoli sono stati abbattuti sopra i territori occidentali occupati.

Nella notte del 19 ottobre velivoli tedeschi hanno attaccato obiettivi nella zona di Londra.

Brezuspešni sovjetski napadi pri Smolensku

Berlin, 18. okt. DNB. V srednjem odseku vzhodnega bojišča so nadaljevali boljševiki 17. oktobra severno od Černigova s svojimi napori, da bi prebili naše bojišče. V menjajočih se bojih pa so bili odbiti in so izgubili 12 oklepnikov. Saška 134. pehotna divizija pod vodstvom generalnega poročnika Schluetterja je izvojevala severovzhodno od Gomela velik obrambni uspeh. Na tem področju je bilo uspelo pred nekaj dnevi trem strelskim divizijam napadajočega sovražnika, podprtim s težkim topniškim ognjem in s številnimi letalci, vdreti na tri kilometre široki črti v našo glavno bojno črto. S pogumnimi protinapadi pa je bilo uspelo hrabrim grenadirjem, da so obupno se braneče boljševike vrgli v boju na nož nazaj, obkolili del sovražnih čet, ki so prodrle in vzpostavili staro glavno bojno črto.

Tudi zahodno od Smolenska, kjer je sovražnik vkljub svojim težkim izgubam v prejšnjih dneh nadaljeval s svojimi napadi, so se naše čete prav tako vzgledno borile. Čeravno so bili podpirali boljševiki svojo pehoto s številnimi oklepniki, baterijami in bojnimi letali, vendar so se vsi sovražni napadi izjalovili pred glavno nemško bojno črto, v kolikor jih že niso razbili na izhodiščnih položajih naš topniški ogenj in bombe strmoglavcev. V nekem odseku, kjer je Sovjetom uspelo prodreti okoli 1 kilometer globoko, so naredili naši grenadirji in »tigri« protisunk, vrgli sovražnika nazaj in sestrelili 12 oklepnikov. Na drugem položaju pa sta prišli dve sovjetski bateriji, ki sta se hoteli podati na nove položaje, v ognjeno območje neke baterije težkega protiletalskega topništva. Protiletalski topovi so z direktnimi zadetki uničili sovražne topove in njih moštvo. Tako so se tudi šestega dne bitke zahodno od Smolenaska izjalovili vedno novi poskusi prodora in je sovražnik utrpel močne izgube.

Moskva zahteva, naj zavezniki hitijo

-kg- **Stockholm,** 20. oktobra. Moskovski Reuterjev dopisnik ponovno javlja, da pričakujejo v pristojnih moskovskih krogih skorajšnji angleški in ameriški sklep za odprtje drugega bojišča. Nadalje bi bila rada sovjetska vlada zastopana v bodoče v vseh zavezniških vojaških odborih. V Moskvi pravijo, da je vojna prišla na takšno stopnjo, da mora biti Sovjetski Zvezi omogočeno zastopstvo v vseh vojaških svetih, kjer bo lahko izražala svoje težnje in prevzemala odgovornost. Z drugimi besedami to pomeni, da zahteva Moskva kontrolo nad celotnim zavezniškim vojskovanjem, s čimer se bo lahko uveljavljala na vseh področjih ter vplivala in se vmešavala v vseh tistih državah, kamor doslej še ni mogla prodreti. Nadalje zagovarja Moskva mnenje, da je danes čas nemški zaveznik, ker dela za Nemčijo in da morajo zato zavezniki pohiteti s svojimi akcijami, kajti namen Nemcev je, »da bo morala rdeča armada vsak kvadratni meter zelo krvavo plačati.«

Angleži odgovarjajo na sovjetske zahteve z izgovorom, da se drugo bojišče na noben način ne sme ponesrečiti in da ga zato ne smejo odpreti prej, dokler ne bodo imeli pripravljenih dovolj čet in drugega gradiva. Angleški in ameriški štab da se strinjata, »da bi druge fronte ne mogli več ponoviti, če bi se enkrat ponesrečila.«

Hujskanje proti Nemčiji je nevarno za Švedsko

Stockholm, 18. oktobra. DNB. »Helsingborgs« Dagblad« se bavi z hujskanjem proti Nemčiji, ki ga opažamo že več mesecev v švedskem tisku in ki ga slišimo z govorniških odrov. List je prepričan, da je vse to za Švedsko zelo nevarno in zahteva v svojem uvodniku, naj švedska vlada uporabi zunanje politično debato bodočega parlamentarnega zasedanja za jasno opredelitev svojega stališča o tem hujskanju. To je potrebno tudi za to, ker je naloga Švedske, da se čim bolj izogiba vojni nevarnosti.

Zagreb, 18. oktobra. DNB. Hrvaška vlada je priznala filipinske republiko. Hrvatski zunanji minister in predsednik filipinske republike sta izmenjala prijateljski brzojavki.

Kratke vesti

Izdajalec prosi za močnejšo osebno zaščito. Badoglio je prosil angleške vojaške oblasti, naj mu dajo več agleških vojakov za telesno stražo. Izdajalski maršal se boji atentata, ko je prebivalstvo južne Italije javno izrazilo svoje nezadovoljstvo, ker je Badoglio napovedal vojno Nemčiji.

Istambul, 18. okt. DNB. K vprašanju druge fronte piše glasilo boljševiške armade »Krasnaja zvezda«: »Boji v Italiji niso odločilni za skrajšanje vojne«.

Eden in Hull v Moskvi

Berlin, 19. okt. DNB. Angleški zunanji minister Eden in ameriški državni podtajnik za zunanje zadeve Cordell Hull sta prispela v ponedeljek s svojimi sodelavci v Moskvo, da pričneta že davno najavljene razgovore z Molotovim.

Težki boji ob srednjem Dnjepru

Sovražni napadi severno od Kijeva prestreženi V severni Italiji živahno krajevno delovanje

Führerjev glavni stan, 19. oktobra. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Severno od Azovskega morja so napram prejšnjim dnem popustili na silovitosti sovražni napadi. Ti so se ponovno izjalovili s hudimi krvavimi izgubami Sovjetov.

Ob srednjem Dnjeprusi je sovražnik že nekaj dni med Dnjepropetrovskim in Kremenčugom zelo prizadeval, da s strnjenjem najmočnejših sil prodre našo obrambno bojno črto. Težki boji s sovjetskimi silami, ki so vdrle na nekem odseku, še trajajo.

Severno od Kijeva so bili prestreženi v večdnevnih hudih bojih sovražni napadi. V protinapadu so zlomili oklepniki in oklepni grenadirji žilav sovjetski odpor in so odrezali neko sovražno bojno skupino od njenih zadnjih zvez.

V srednjem odseku so bili severozahodno od Černigova, južno od Gomela in severozahodno od Smolenska povsod krvavo zavrnjene napadajoče sovjetske čete. Južno od Velikih Lukov so si nasprotniki zopet po zavrnitvi sovražnih napadov ponovno osvojile s protinapadom v prejšnjih dneh izgubljeno ozemlje.

Na južnoitalijanskem bojišču je bilo v gorah južnih Apeninov le živahno krajevno delovanje. Na področju Campobassa smo z našim napadom vrgli angleškoameriške čete iz nekega žilavo branjenega kraja. Sovražni protinapadi so bili brezuspešni.

Angleško letalstvo je prodrlo v pretekli noči nad severno in zahodno Nemčijo. Medtem ko so posamezna sovražna letala metala bombe na nekatere kraje, je glavnina angleških bombnikov napadla Hannover. Zaradi terorističnega napada je ponovno nastala na mestnem področju dokajšnja škoda. Prebivalstvo je imelo izgube. Protiletalska obramba je po dosedaj dospelih vesteh zbila 15 sovražnih bombnikov. Pet letal je bilo sestreljenih nad zasedenimi zahodnimi ozemlji.

V noči na 19. oktober so napadla nemška letala cilje na področju Londona.

Razpust kominterne ne pomeni ničesar

Ameriški list svari pred nevarnimi iluzijami

Ženeva, 19. okt. DNB. Pod naslovom »Konec Kominterne?« prihaja list »American Mercury« do ugotovitve, da ne moremo tako dolgo govoriti o razpustu komunistične internacionale, dokler bodo nadaljevale tako zvane »ljudske fronte« v posameznih deželah s svojim delovanjem. Kdor ima dober spomin, se bo kaj malo navduševal nad nedavnim razpustom komunistične internacionale — kajti spominjal se bo, da je ameriška komunistična stranka še kar naprej vneto sledila smernicam komunistične stranke, čeprav je leta 1940 formalno prekinila vse svoje zveze z internacionalo. Predvsem pa ne smemo prezreti, da je bila komunistična internacionala v zadnjih 15 letih le lutka moskovskega komisarijata za zunanje zadeve, GPU-ja in ostalih vej sovjetske vlade. Ona je le kanal, skozi katerega gredo vsa navodila diktatorjev njihovim inozemskim legijam. Če nam torej ne bodo podali več dokazov, da je ta svetovna organizacija opustila svoje zarotniško delovanje, potem pomeni njen razpust le izločitev posrednika, pri čemer pa moramo vedeti, da ni izvajala Moskva nikoli kake policijske kontrole nad svojimi inozemskimi strankinimi organizacijami. Hitrica in soglasnost, s katero je sprejelo 30 strankinih organizacij odredbo o razpustu, opravičuje sum, da predstavlja ta razpust le prazno gesto. Opustitev centraliziranega nadzorstva in svetovne organizacije pa kaže le njeno popolno podreditev sovjetski diktaturi.

Kratko rečeno ne pomeni razpust kominterne tako dolgo ničesar, dokler ne bomo imeli pozitivnih odgovorov na naslednja vprašanja:

Ali bodo prenehali z delom »Imprecor«, »Intercontinent News« in ostale agitacijske službe komunističnega tiska v Moskvi? Kedaj bo likvidirana vseslovanska agitacija pod komunističnim vodstvom? Ali bo prekinil komunistični kontingent v degaullističnem gibanju svoje zveze z Moskvo? Ali bo prenehalo komunistično vmešavanje begunskih skupin?

Že samo ta vprašanja, tako končuje ameriški list, jasno kažejo pravo naravo razpusta mednarodne komunistične mreže. Gola beseda »razpust« ima nemara gotovo agitacijsko vrednost, toda kdor veruje na resnično izpremembo, ta se pač brzkone vdaja nevarnim iluzijam.

Borba med Angloamerikanci za petrolej

Stockholm, 19. okt. DNB. V angleških krogih je izzvala ostra kritika ameriških senatorjev, ki so se vrnili s svojega obiska na vojnih pozoriščih, o angleški petrolejski politiki veliko neugodje. Senatorji so namreč izjavili, da izkorišča Anglija ameriške dobave petroleja v okviru zakona o najemanju in posojanju zato, da štedi svoja lastna petrolejska področja v Predniji Aziji in da si kopiči ogromne rezerve za povojno konkurenco.

Angleški vladi ni uspelo, da bi s protidokazi izpodbila te obdolžitve. Nasprotno je bila angleška vlada prisiljena obljubiti, da bo odslej zalagala bojišča v Sredozemlju v večji meri kot doslej z angleškim petrolejem. Po tem posebnem sporu pa opazujejo v Angliji z naraščajočo skrbjo nezadržno prodiranje Amerike na petrolejska področja srednjega Vzhoda. Ameriški petrolejski kapital si skuša posebno v Arabiji ustvariti monopol in hoče Anglijo čimbolj izključiti od ogromnih arabskih petrolejskih rezerv. Zaradi tega so sedaj po angleškem mnenju v Washingtonu in New Yorku se vršeča pogajanja z diplomatskim odposlanstvom iz Saudijeve Arabije.

V Ameriki so prepričani, da bodo utegnili delati po vojni v Arabiji ogromne dobičke. Arabske dobave petroleja so poskočile od približno 300 tisoč sodov v letu 1938 na približno 5.5 milijonov sodov v letu 1940. Te dobave pa bi se z zadostnim tehničnim gradivom lahko še povišale. Moderni razvoj arabskih petrolejskih rezerv bi utegnili, tako izjavljajo londonske »Times«, izzvati pravo revolucijo v celotnem petrolejskem gospodarstvu Sredozemlja. Uživalci te revolucije pa bi želeli biti Amerikanci.

Kdo je kriv lakote v Indiji

Stockholm, 18. oktobra. DNB. Londonski »Daily Mail« obravnava v obširnem uvodniku vprašanje, kdo je kriv lakote v Indiji in prihaja do zaključka, da so enakomerno odgovorne britanska vlada, indijska centralna vlada in bengalska vlada, ki so vse enako krive.

V podrobnostih izvaja list: »Pomanjkanje življenjskih sredstev so britanska oblastva opazila že januarja meseca. Od pričetka pomanjkanja je bilo jasno, da mu bengalska vlada sama ne bo kos, osrednja vlada v Delhiju pa ni poskrbela s potrebno naglico in primernimi merami za njeno preprečitev. V teh okoliščinah bi bila dolžnost britanske vlade, da sama intervenira direktno v Bengaliji. Nastala pa so nesoglasja o pristojnosti vprav v trenutku, ko tisoči ljudi trpe najhujšo lakoto. »Daily Mail« zaključuje, da so bile vse tri vlade premalo iniciativne in da niso pokazale nikakega čuta odgovornosti.

Sovjeti zahtevajo skrajšanje vojne

Bukarešta, 19. okt. TP. »Porunca Vremii« navaja iz članka »Pravde« neko mesto, v katerem čitamo, da morajo zavezniki sedaj rešiti mnogo važnejše vprašanje, namreč vprašanje skrajšanja vojne, namesto da izgubljajo čas s političnimi debatami. List izjavlja, da zavezniki sedaj uvidijo, da podaljšanje vojne podpira samo Nemčijo. Pri tem manevru za skrajšanje vojne pa vidimo brez dvoma samo novo zvito igro Stalina proti njegovim zaveznikom. On bi namreč rad svoje zaveznike z njih velikim napadom na Nemčijo oslabil, da bi nato imel v Evropi proste roke. Rusija ne dopušča nikakih diskusij o svojih imperialističnih ciljih v Evropi. Če se je doslej še dvomilo o napadalnih moskovskih namerah, potem morajo s temi zadnjimi izjavami sovjetskega tiska izginiti tudi vsi ti dvomi.

Kratke vesti

Oster nastop proti politikantom. Argentinski predsednik Ramirez je odredil, da morajo biti odpuščeni iz državne službe vsi tisti argentinski uradniki, ki so podpisali manifest proti sedanjemu vladnemu kurzu. Neka uradna izjava pravi, da vlada ne bo dopuščala nikakih napadov na sedanji režim.

Lizbona, 18. oktobra. DNB. Tu objavljajo, da bo portugalska potniška ladja »Carcalho Araujo« odplula na Azore, kjer bo vkrcala tamkaj bivajoče Nemce ter jih prepeljala na Portugalsko.

Stockholm, 18. oktobra DNB. New Yorški časopis »Sunday News« piše v svojem uvodniku: »Varnost Indije je življenjskega pomena za varnost USA. Prav isto je s ponovno osvojitvijo Burme in Malaje. Prepričani smo, da se Američani ne bodo preradi sprijaznili z dejstvom, da bo treba poslati v smrdeče džungle Burme in Malaje več stotisoč ameriških vojakov, ki naj bi pomagali pri njihovi ponovni osvojitvi in priključitvi k britanskemu imperiju.

Sofija, 18. okt. DNB. V nedeljo dopoldne so v Sofiji svečano otvorili vrhovno upravno sodišče.

Junaška rešitev ponesrečenih letalcev

Berlin, 19. okt. DNB. Pred nekaj dnevi se je neko nemško prevozno letalo pri poletu nad prostranimi gozdovi na vzhodnem bojišču vžgalo in je bilo primorano, zasilno pristati na nekem področju, ki so ga močno ogrožale sovjetske tolpe. Neko drugo prevozno letalo, ki je kmalu za tem letelo na isti progi, je opazilo zasilno pristale letalce. Poveljnik tega JU 52 se je takoj odločil, da pristane, čeprav je imel na razpolago le ozko, komaj tristo metrov dolgo njivo. Letalo je pristalo sredi ognja sovjetskih banditov. Med reševanjem desetčlanske, delomа ranjene posadke, sta poveljnik letala in letalski strelec s trojničnim ognjem držala bandite v šahu. Nato je uspel odlet in tako tudi rešitev zasilno pristalih letalcev.

Nova imenovanja v Zagrebu

Zagreb, 19. okt. DNB. Državni minister dr. Vekoslav Vrančič je bil imenovan za pomočnika notranjega ministra.

Z odlokom državnega poglavarja je bil dosedanji generalni ravnatelj za javni red in varstvo dr. Filip Crvenković razrešen dolžnosti. Za njegovega naslednika je bil imenovan dr. Milutin Jurčič.

Dr. Jurčič se je rodil 30. julija 1910 v Karlovcu. Po končanem študiju pravnih naukov je bil sodnik v Samoboru. Po ustanovitvi države je delal v naseljevalnem institutu in se je udeležil kot ustaški stotnik tudi očiščevalnih operacij v vzhodni Bosni in v Slavoniji. Leta 1942 je postal vodja štaba ustaškega gibanja v Bjelovaru, nakar je bil imenovan za kabinetnega držav. ministra dr. Sušica.

5000 nemških ranjencev se vrača

Berlin, 1. oktobra. DNB. V zadnjih mesecih se je pogajal zunanji urad o vrnitvi vseh težko ranjenih nemških vojakov, zdravniškega osebja in bolnih pomorščakov trgovinske mornarice iz Afrike in Anglije v zameno za angleške težke ranjence in sanitejce, ki so v nemškem vojnem ujetništvu. Pogajanja so uspela in se bo v teh dneh vrnilo nad 5.000 nemških vojakov domov.

Uspehi japonskega letalstva

Tokio, 19. okt. DNB. (Vzhodnoazijska služba DNB.) Cesarski glavni stan je javil povzetek doseženih uspehov japonskega letalstva v Kitajski v času od konca julija do začetka oktobra. Po tem poročilu je bilo sestreljenih ali na tleh uničenih 124 sovražnih letal, od tega uničenje 24 letal še ni potrjeno. Z bombami je bilo zasutih 17 letališč in vojaških naprav, ki so bile 53 krat napadene. Nadalje je bilo potopljenih 7 sovražnih ladij, 11 pa jih je bilo poškodovanih. Japonske izgube znašajo 44 letal, ki so se večinoma vrgla na sovražnikove cilje.

Proti izdajalcem za os

-kg- **Milano,** 19. okt. Admiral Fermo Spano, ki se je odlikoval že v prvi svetovni vojni, se je prijavil za italijansko mornarico. Znani italijanski torpedni letalec Marino Marini, o katerega junaških podvigih proti anglo-ameriškim trgovskim in vojnim ladjam so poročala italijanska vojna poročila, je s svojim moštvom zbežal iz Južne Italije in se blizu Rima javil obalnemu poveljstvu za boj proti sovražnikom osi.

»Grška vlada« protestira proti Badoglijevcem

Stockholm, 18. okt. DNB. V Londonu in v Washingtonu si kmalu več ne bodo vedeli pomagati. »Vlada« grške emigrantske klike je podala ostavko v protest proti sprejemu Badoglievcev kot »sobojevnikov«, tako je poročal »Evening Standard« iz Kaira.

Ta emigrantska družba se očividno smatra za zelo važno in ne vidi, da se včerajšnji »varuhi« danes sploh ne ozirajo na proteste majhnih nadležnih nergačev. Če pa se bodo Angloameričani sploh spomnili na ta grški »protest«, potem bodo temu malemu bevskaču brzkone dali jasno razumeti, da nima pravice protestirati, temveč le molčati.

Kaj bo zahtevala Moskva

-kg- **Stockholm,** 19. oktobra. Glavni predmet na konferenci zunanjih ministrov v Moskvi bo takozvano drugo bojišče. Sovjeti zdaj že poznajo nesposobnost svojih angleških in ameriških prijateljev in zato ne bodo več tako trmasto zahtevali drugega bojišča kot plačilo za prepustitev Evrope, da jo lahko boljševizirajo. Kakor poročajo švedski listi, zahtevajo sovjeti kot plačilo stare meje carske Rusije iz leta 1914, meje, ki so bile določen v moskovskem miru med Finsko in Sovjetsko Zvezo, nadalje Besarabijo in del Romunije, tako da bi imeli skupno mejo z Bolgarijo. Romunija bi morala biti popolnoma odrezana od Črnega morja, Bolgarija pa bi morala dobiti vlado, »ki bi sporazumno sodelovala s Sovjetsko Zvezo«.

Komunisti rovarijo na Korziki

Stockholm, 18. oktobra. DNB. Delovanje komunistov je na Korziki zelo živahno, poroča po »United Pressu« list »Nya Dagligt Allehanda«. Po hišah je nabitih na tisoče degolističnih plakatov, poleg njih pa so nalepljeni tudi številni komunistični lepaki.

Misijonsko vprašanje v luči sodobnosti

General Smuts je izrekel pred nekaj leti tele pomenljive besede: »Vsak problem, ki ni postavljen na svetovne temelje, je danes slabo postavljen in nerazrešljiv.«

Jezuit p. Charles, ki navaja ta stavek, generalu pritrjuje in za dokaz navaja več zgledov. Pravi, da je problem prehrane postal svetovni problem. Žetev v Kanadi vpliva na cene žita v Belgiji in obratno. Tako je na finančnem, gospodarskem področju; enako na ostalih področjih, n. pr. na zdravstvenem. Kuga v Carigradu, ki je grozila od tu vsej Evropi in vsemu svetu, je postala svetovni problem. Ista profilaktična sredstva proti njej so za ves svet. Iz teh zgledov je p. Charles izvajal, kako je postal ves svet med seboj tesno povezana celota in kako razmere na enem kontinentu vplivajo tudi na razmere ostalih kontinentov in to na vseh področjih: gospodarskih, kulturnih, verskih in socialnih. Sodobna tehnika je res narode tako zelo združila in zbližala med seboj, da nerešena vprašanja na enem delu sveta vplivajo tudi na ostale dele in se morajo rešiti tako, da bodo rešena zadovoljivo za ves svet, za vse narode.

Tega se dobro zavedajo »otroci tega sveta«; a hvala Bogu: tega se zaveda tudi Cerkev. Ko je 17. oktobra 1934 povabil prefekt propagande kardinal Fumasoni-Biondi ameriške katoličane k sodelovanju pri misijonskem delu Cerkve, jim je med drugim dejal:

»Kar danes rečejo v Londonu, Parizu, Washingtonu ali Moskvi, je jutri že znano na zadnjem oceanskem otoku. Moči teme to dobro razumejo. Zato vdirajo na naš mali planet ideje, ki imajo ta cilj, da zrušijo vse, kar je vzvišenega, lepega, plemenitega in svetega. S pomočjo moderne tehnike pošiljajo ti prvoboritelji svoje zmotne nauke na vsak kočček in v vsak kotiček zemlje.«

S temi besedami je kardinal jasno označil, kako »otroci tega sveta« razumejo, da je treba danes vreči misli v ves svet, da mora danes vsako vprašanje, vsaka akcija zajeti ves svet, če hočejo priboriti zmago svoji stvari. Najbolj to razumejo *komunisti*, ki so takoj razpredli po vsem svetu svoje mreže, čeprav so po številu tako majhni in povsod v manjšini. Socialno vprašanje so postavili na svetovne temelje in ga skušajo rešiti s svetovno revolucijo. Njihovo delo je res svetovna akcija in bo uspelo ali propadlo ne z zmago ali propadom pri enem narodu, ampak z zmago ali propadom pri vseh narodih po vsem svetu. Akcije svetovnega obsega vedno tako zmagujejo in tako propadajo. Pred isto nalogo stoji tudi Cerkev. Misijonsko vprašanje je postalo za Cerkev danes svetovno vprašanje. Usoda Cerkve se ne odloča pri tem ali onem aarodu, ampak pri narodih po vsem svetu. Težko si je misliti, da bodo danes narodi složno med seboj živeli, če bo pri enih vladalo krščanstvo, pri drugih komunistično brezboštvo, pri tretjih zopet poganstvo. Povezanost med narodi po vsem svetu je postala tako tesna in stiki tako živahni, da ni mogoča več tako velika idejna razlika med njimi, kot je bila včasih, ko je bil vsak kotinent svet zase. Vedno bolj se bliža tisti čas, ko se bodo ljudstva in narodi odločili ali za Kristusa in Cerkev ali proti njemu. Svetovno organizirano brezboštvo je napovedalo Bogu in Cerkvi boj, in sedaj velja za Cerkev in katoličane le dvoje: ali se boriti in zmagati ali pa se vdati brezbožnikom in propasti. Brezbožniki, organizirani v svetovno organizacijo, so katoličane po vsem svetu s svojim radikalnim nastopom proti njim tako rekoč izzvali k boju. Katoličani so takoj odgovorili in so se vzdignili v boj proti njim v dveh akcijah: v Katoliški akciji in v misijonski akciji. Obe sta zajeli katoličane vsega sveta in obe imata za cilj: zmago Kristusovega kraljestva nad vsemi narodi, po vsem svetu.

—II—

Koledar

Sreda, 20. vinotoka: Jan. Kancij, spoznavalec; Savla, devica in mučenica; Irena, devica in mučenica; Sindulf, spoznavalec.

Četrtek, 21. vinotoka: Uršula, devica in mučenica; Hilarijon, opat; Malh, spoznavalec.

Lunina sprememba: 21. vinotoka zadnji krajec ob 2.42. Herschel napoveduje mrzlo in deževno vreme.

Zgodovinski paberki

20. vinotoka:

1. **1827. so** združeni Angleži, Francozi in Rusi uničili turško brodovje pri **Navarinu.** Grki v stari Heladi so predstavljali edinstven narod, dasi so se z njimi pomešali Slovani in Albanci. Na celini so se bavili s kmetijstvom, na otokih s trgovino. V dobi Napoleonovih vojn so se polastili Grki vse trgovine na Sredozemskem morju. Premožni grški trgovci so pošiljali svoje sinove na inozemske šole, kjer so se seznanjali z novimi idejami in spoznavali slavna dela svojih očetov. Pod vplivom teh mladih Grkov se je začel preporod tudi v domovini. »Heterija filikov« si je postavila za cilj osvoboditev Grške izpod turškega jarma in ustanovitev velike grške države, ki naj bi obsegala ves balkanski polotok s Carigradom kot glavnim mestom. Na čelo hetezije je stopil ruski general Grk **Aleksander Ypsilanti;** nenadoma je vdrl v Moldavijo ter pozval Romune in Grke k uporu, odziv je bil majhen, uporniki so bili hitro premagani. Boljše se je godilo upornikom v pravi Grčiji, ti so v začetku želi precej uspehov, toda po večletnih borbah so Turki leta 1826. zavzeli glavno uporniško gnezdo **Missolunghe.** Turška grozodejstva so povzročila preobrat evropskega javnega mnenja, ki se mu je morala priključiti tudi »uradna« Evropa. Za zatiranje Grke se je zavzel angleški minister Canning, ki je pridobil za svoje načrte mladega carja Nikolaja, zaveznikoma so se pridružili še Francozi. Da bi odstranili turško-egipčansko brodovje iz grških voda, so ga zavezniki nenadno napadli pri **Navarinu** in ga popolnoma uničili. Ko je **sultan zahteval zadoščenje,** so mu **Rusi napovedali vojno.** Po ponovnih porazih so Turki klonili ter v **Odrinu 1829. priznali Grkom svobodo.**

Novi grobovi

† **V Ljubljani** je v torek mirno v Gospodu zaspal **g. Anton Pestotnik,** računski inšpektor finančne direkcije. Pogreb bo v četrtek, 21. oktobra ob pol štirih iz kapele sv. Antona na Žalah. Naj mu sveti večna luč! Žalujočim naše iskreno sožalje!

† **V Ljubljani** je umrl **g. Ludovik Mlakar,** diplomirani strojni tehnik, kontrolor državnih železnic in rezervni poročnik. Pogreb bo v četrtek, 21. t. m., ob 3 popoldne iz kapelice sv. Jožefa na Žalah k Sv. Križu. Blag mu spomin! Žalujočim naše iskreno sožalje!

† **V Ljubljani** je pri svojem sinu, našem gledališkem umetniku, umrla gospa **Uršula Peček,** stara 82 let. Blaga žena je imela 12 otrok. Naj počiva v miru. Žalujočim naše iskreno sožalje.

Za okrajno področje delovnega urada v Kranju (Krainburg) se stalno sprejemajo

STROKOVNI DELAVCI

vseh poklicev in pomožne delovne moči. Prijave in natančnejša pojasnila pri **»Borzi dela v Ljubljani«.**

— **Uprava splošne bolnišnice** vabi vse osebe obojega spola v starosti 20—50 let, ki menijo, da so sposobne za dajanje krvi, naj se javijo vsak ponedeljek med 9—11 na I. kirurgičnem oddelku v svrho pregleda krvi in zdravniške preiskave. Vsakdo naj prinese 2 sliki za legitimacijo. Honorar za dajanje krvi se je povišal od 50 centesimov na 1 liro. Vrh tega prejme dajalec krvi tudi dodatno živilsko nakaznico za kruh in meso.

— **Pridelovalci zelja in repe,** ki uvažajo v Ljubljano zelje in repo (sveže in kislo) v svrho prodaje, prejmejo potrdilo za uvoz v pisarni na Vodnikovem trgu v baraki 13.

— **Obrtniški sukanec.** Obrtniki in obrtnice, ki še niso dvignili bonov za nakup sukanca za mesec oktober, naj bone dvignejo pri odseku za obrtništvo v Ljubljani, Čopova ulica 1 (drugi vhod) čimprej, najkasneje pa do 30. t. m. Upravičenci morajo prinesti s seboj prijavnice Zavoda za socialno zavarovanje in poslovne knjižice zaposlenega osebja ter morajo poravnati ev. še neplačano članarino za leti 1942 in 1943.

— **Spremenljivo oktobrsko vreme.** V ponedeljek je bilo zelo spremenljivo in nestanovitno vreme. Poleg dežja je za nekaj časa posijalo sonce, nato pa se spet pooblačilo in dežilo. Od ponedeljka do torka zjutraj je bilo nekaj krajših nalivov, tako da je v celem padlo v mestu do 6.7 mm dežja. Posebno hud, le dobrih 10 minut trajajoč naliv je bil v ponedeljek pozno zvečer. V nedeljo med deževjem, prav tako tudi v ponedeljek, se je čulo večkrat po bliskanju votlo grmenje, kar je za oktober prava redkost. Zanimivo je, da se je od sobote naprej temperatura zelo dvignila. V ponedeljek je bil dnevni temperaturni maksimum +16° C, v torek zjutraj temperaturni minimum +11.2 stopinje Celzija. Lani 18. oktobra je bila najvišja dnevna temperatura +18° C naslednji dan pa je padla za 10 stopinj. Barometer je v torek dosegel stanje 762.8 mm. Lahno se dviga, znamenje, da smemo pričakovati izboljšanje vremena.

— **Razstava slikarja Gorjupa Rudlja,** ki je bila odprta v nedeljo, je obiskalo že dokaj veliko število obiskovalcev Razstavljenih je 36 del, katera so vzbudila pri občinstvu veliko pozornost. Javljajo se tudi že mnogi interesenti. Razstava je zelo pestra, prevladujejo največ krajine, posebno iz okolice Viča, razna tihožitja ter cvetlice. Razstavo priporočamo vsakomur, da si jo ogleda. Odprta bo do 31. t. m., vsak dan od 9 do 18. Vstopnina prostovoljna.

— **Razne nesreče v Ljubljani.** Huda nesreča se je v ponedeljek primerila na železniški progi med gorenjskim kolodvorom in arzenalom. Stroj je v prsni koš pritisnil 40 letnega železniškega uradnika Ludvika Mlakarja, stanujočega v Japljevi ulici 13. Med prevozom v bolnišnico je podlegel poškodbam. — Na Miklošičevi cesti je v ponedeljek avto podrl 41 letno ženo elektromonterja Ljudmilo Svetlovo. Dobila je poškodbe po glavi. — Na Cesti dveh cesarjev je 12 letni Milan Finec padel z drevesa na kup razbitega stekla. Močno si je porezal obe nogi. — Na Tyrševi cesti je avto podrl 14 letnega sina sprevodnika cestne železnice Emila Zdešarja, ki je dobil poškodbe po glavi. — V Logatcu je posestnikov sin France Bezek padel z lestve in si pretresel možgane.

— **Posestne spremembe.** Ditrich Fran, zasebnik, in Krapš Josipina, posestnica in vdova kavarnarja, oba stanujoča na Celovški cesti 32, sta prodala dve zemljiški parceli, nahajajoči se v k. o. občina Zgornja Šiška, in sicer del parcele št. 425-10 vrt v izmeri 38 kv. m Josipini Javornikovi, zasebnici v Ljubljani, Beethovnova ulica 6, za 10.450 lir, in del parcele št. 425-10 vrt v izmeri 77 kv. m Staši Javorniku, industrijalcu v Ljubljani Beethovnova ulica 6, za 21.175 lir. — Vavpotič Fran, posestnik v Ljubljani, Mesarska ulica 4, je kupil dve zemljiški parceli v k. o. Ježica št. 81-2 in št. 152-1 v skupni izmeri 3431 kv. m za 120.000 lir. Parceli sta bili prej last odvetnika dr. Moroja.

KUPITE TAKOJ

eno najlepših knjig letošnjega leta svetovno znani Walter Scottov zgodovinski roman

»IVANHOE«

ki ga je založilo in izdalo uredništvo »Slovenca«. Dobite ga v vseh ljubljanskih knjigarnah in v veži Ljudske tiskarne. — Naroča se V UREDNISTVU »SLOVENCA«.

— **Zelja bo dovolj na trgu.** Kakor smo že poročali, je Prevod pooblastil nekatere ljubljanske trgovce s sadjem in poljskimi pridelki za nakup zeljnatih glav v okolici in da jih nato prodajajo po določenih cenah na živilskem trgu. V soboto je bilo naprodaj do 7500 kg zelja, prav tolika množina zelja bo naprodaj v sredo, 20. t. m. Že v torek so štirje kmetje pripeljali v Ljubljano štiri velike vozove zelja in ga na trgu zložili v mestno lopo, iz katere bodo v sredo nato prodajali zelje posameznim strankam.

— **Važno za vsakogar sedaj in v bodoče** je znanje knjigovodstva korespondence, modernih jezikov, strojepisja itd. Novi dnevni in večerni tečaji. Izbira predmetov po želji. Pouk je dopoldne, popoldne ali zvečer. Učnina zmerna. Informacije in prospekte daje ter sprejema prijave vsak dan dopoldne in popoldne: **Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.**

— **Vpisovanje v trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15** za Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti in za Višji trgovski tečaj ter vse ostale tečaje in oddelke se vrši še redno ves teden vsak dan dopoldne in popoldne ob običajnih uradnih urah. Informacije in novi prospekti brezplačno na razpolago. — Ravnateljstvo.

— **Opozarjamo vse interesente Večernega trgovskega tečaja,** da bodo predavanja letos v zgodnjih popoldanskih urah, ko obrati počivajo, v posebnem oddelku pa tudi pozno popoldne, tako da je obisk predavanj vsakemu omogočen. Pouk iz vseh trgovskih predmetov. Vpisovanje do 31. oktobra. Informacije — prospekte daje ravnateljstvo. — Trgovski učni zavod, Kongresni trg 2.

— **Brivce in frizerje** opozarjamo, naj dvignejo takoj nakaznice za alkohol pri odseku za obrtništvo, Copova 1.

— **Lekarne.** Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Deu-Klanjšček, Cesta Arielle Ree 4, in mr. Bohinc ded., Cesta 29. oktobra 31.

Naročniki »Naše knjige«

Izšel je znameniti roman o preseljevanju Burov: STUART CLOETE

KOLESA SE VRTIJO

Dvignite ga v naši knjigarni!

Ljudska knjigarna v Ljubljani

Pred škofijo 5.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

Drama:

Sreda, 20. oktobra: Zaprto.
Četrtek, 21. oktobra, ob 16.30: »Potopljeni svet«. Premiera. Red Prvi.
Petek, 22. oktobra, ob 16.30: »Potopljeni svet«. Red A.
Sobota, 23. oktobra, ob 16.30: »Cvetje v jeseni«. Izven. Cene od 22 lir navzdol.

Opera:

Sreda, 20. oktobra: Zaprto. (Generalka.)
Četrtek, 21. oktobra, ob 16: »Netopir«. Operata. Izven. Prvič v sezoni. Cene od 32 lir navzdol.
Petek, 22. oktobra: Zaprto.

F. Schiller »Kovarstvo in ljubezen«, drama socialnih kontrastov in zaradi nje nastajajočih konfliktov. Meščanski in aristokratski svet v medsebojnem trenju. Osebe: predsednik — Levar, Ferdinand — Jan, pl. Kalb — Peček, lady Milfordova — Danilova, Miller — Gregorin — Millerjeva — P. Juvanova, Luisa — Levarjeva, Wurm — Nakrst, sluga — Raztresen, Zofija — Pugljeva.

Opozarjamo na premiero na novo naštudirane domače drame S. Cankarja »Potopljeni svet«. V njej je podal pisatelj razdvojenost človeka, ki je izgubil duševno ravnotežje, disharmonijo med srcem in dolžnostjo. Osrednji lik je duhovnik na razpotju življenja med materializmom in duhovnim svetom. Igro je zrežiral E. Gregorin. V glavnih vlogah Gregorin, Severjeva, Pugljeva, J. Kovič in Boltar-Ukmarjeva.

Nova zasedba partij v Straussovi operet »Netopir«. Letošnja uprizoritev bo prinesla domala popolnoma novo zasedbo, ki bo dala temu večno mlademu, življenjske radosti in dunajskega temperamenta prekipevajočemu delu nov čar. Osebe: Rozalinda — Mlejnikova, Eisenstein — M. Sancin, Alfred — Čuden, Blind — Jelnikar, Adela — Ribičeva, Falke — B. Sancin, Frank — Janko, Orlovski — Drenovec, Ida — Japljeva, Melanija — Koširjeva, Frosch — Rus. Opereto bo dirigiral letos Samo Hubad.

Radio Ljubljana

dnevni spored za 20. oktober:

8.30—9 Jutranji pozdrav — 9—9.15 Poročila v nemščini in slovenščini — Prekinitev oddaje do 12.20 — 12.20—12.30 Uvod — 12.30—12.45 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.45—14 Koncert glasbe za razvedrilo — 14—14.15 Poročila v nemščini — 14.15—15 Popoldanski koncert — Prekinitev oddaje do 17 — 17—17.15 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15—17.30 Popoldanski koncert — 17.30—18 Otroška ura — Prekinitev oddaje do 19 — 19—19.30 Koncert klavirskega tria — 19.30—19.45 Poročila v slovenščini, poročilo nemškega vrhovnega poveljstva v italijanščini, napoved sporeda za prihodnji dan — 19.45—20 Mala medigra — 20—20.15 Poročila v nemščini — 20.15—21 Lepi glasovi — 21—21.15 Vtisi — 21.15—22 Koncert ritmičnega orkestra — 22—22.10 Poročila v nemščini.

Iz gospodarstva

Iz trgovinskega registra. Pri J. Blasnika nasl. univerzitetni tiskarni d. d. v Ljubljani je bil vpisan član uprave Zdenko Knez. — Pri Delniški gradbeni družbi inž. Dukič in drug d. d. v Ljubljani je bil izbrisan član uprave Dukič Franc, vpisan pa dr. Krejči Viljem.

živilske nakaznice za november

V sredo, 20. oktobra bodo raznašalci mestnega preskrbovalnega urada začeli upravičencem na dom dostavljati živilsko nakaznice za mesec november.

Spet poudarjamo, da je za dobivanje živilskih nakaznic upravičen samo **oni, ki se res nahaja v Ljubljani.** Tudi **začasno odsotni nimajo prav nobene pravice do živilske nakaznice** ter jo bodo dobili v uradu mestnega preskrbovalnega urada v I. nadstropju palače Bata, čim se vrnejo v Ljubljano. Še posebej pa opominjamo stranke, da so družinski glavarji ali člani družine, ki bodo živilske nakaznice prevzeli in potrdili njih prejem, **povsem odgovorni,** da so člani, ki so zanje prevzeli živilske nakaznice, dejansko v Ljubljani.

Še posebej pa opozarjamo občinstvo na **težke posledice** ki bodo zadele slehernega, kdor bi prevzel živilsko nakaznico za osebo, ki ni v Ljubljani. Za take osebe, ki se ne nahajajo v Ljubljani, mora družinski glavar ali oni član družine, ki prevzema živilske nakaznice, nakaznico odsotne osebe vrniti dostavljalcu in to **napisati v posebno rubriko,** seznama, ki je za to določena. Da je treba vsako vrnjeno nakaznico vpisati posebej, nato opozarjamo prebivalstvo s posebnim poudarkom ter opominjamo, naj pri vračanju kart natanko pazi, ker bo **vsak odgovoren za toliko kart, za kolikor je potrdil prejem.** Če bi stranka živilsko nakaznico vrnila, tega pa ne bi vpisala niti sama niti raznašalec, je pač odgovorena za toliko nakaznic, kolikor jih je v seznamu napisanih.

Obenem z navadnimi živilskimi nakaznicami pa bodo raznašalci dostavljali tudi **nakaznice za krompir,** vendar imajo pa do njih pravico **samo oni, ki nimajo krompirja.** Ne bodo pa dobili nakaznice za krompir pridelovalci krompirja in pa oni, ki so dobili dovolilnice za uvoz krompirja. Če bi navzlic temu nakaznico za krompir dobila oseba, ki že ima krompir, mora nakaznico vrniti dostavljalcu in to napisati v tozadevno rubriko, poleg tega pa na zadnji strani nakaznice za krompir tudi še napisati, koliko ima krompirja, in to potrditi z lastnoročnim podpisom.

Iz Hrvaške

Smrt dr. Šolca. Dne 12. t. m. je umrl v Zagrebu državni svetnik dr. Ljudevit Šolc. Pokojni Šolc je bil viden član ustaške organizacije. Leta 1942 je bil imenovan za člana Hrvatskega sabora, nato za Doglavnika in ministra-postrojnika ustaške organizacije.

Sprememba naredbe o poučevanju živih tujih jezikov v srednjih šolah. Po izdaji Badoglijeve vojske je hrvatski prosvetni minister s svojo naredbo spremenil tudi določila naredbe o poučevanju živih tujih jezikov v hrvatskih srednjih šolah. Ta naredba je prej določala, da se v hrvatskih srednjih šolah poleg nemščine poučuje tudi italijanščina. Glede poučevanja italijanščine je sedaj določilo v omenjeni odredbi odpadlo ter se odsednj naprej po hrvatskih srednjih šolah poučuje od živih jezikov samo nemščina.

Imenovanje šefa civilne uprave v Banja Luki. Za šefa civilne uprave pri poveljstvu nemških oboroženih sil v NDH s sedežem v Banja Luki je imenovan dr. Aleksander Benak. Njegov delokrog se raztega na področja velikih žup Sana in Luka, Pliva in Rama, Krbava in Psat ter Hum in Dubrava.

Le do 1. novembra t. l. bomo sprejemali naročnike na zbirko

»SVET«

Naročite se torej pravočasno!

Imenovanje novega intendanta za banjaluško gledališče. Hrvatska prosvetna uprava je imenovala za novega intendanta gledališča v Banja Luki znanega hrvatskega književnika Abdurahmana *Nametka,* profesorja na državni realni gimnaziji v Mostarju. Abdurahman Nametak se je v hrvatskem književnem svetu posebno uveljavil s svojo zadnjo dramo »Blagdan življenja«, ki je letos dobila tudi prvo književno nagrado.

Pospeševanje vinogradništva v Hercegovini. Hrvatsko ministrstvo za narodno gospodarstvo je odobrilo Vinogradarski zadrugi v Mostarju podporo en milijon kun za ustanavljanje novih vinogradarskih zadrug v mostarski okolici in v ostalih vinorodnih hercegovskih krajih.

Poziv hrvatskega vojnega ministrstva. Hrvatsko vojno ministrstvo je dne 14. t. m. izdalo razglas, s katerim je obvestilo prizadete vojne obveznike, da so dosedanje naredbe, po katerih ni bilo treba služiti vojske vsem tistim vojnim obveznikom, ki so živeli v NDH s področij, priključenih Italiji, razveljavljene. Zato je hrvatsko vojno ministrstvo pozvalo na izredno vojno službo v hrvatski vojski Dalmatince, Primorce in priseljene Slovence letnikov 1908 do zaključno 1925.

TEL. **KINO UNION** 22-21

Razprodane predstave — s predvajanjem nadaljujemo preko druge nedelje!

Najsijajnejša kmetska burka — dve uri burnega smeha!

»GREŠNA VAS«

Strah hinavskih občinskih svetnikov pred razkrinkanjem njihovih grehov!

V glavnih vlogah: Hansi Knoteck, Joe Stöckel in Josef Eichheim.

Predstave ob delavnikih ob 15.30 in 17.30

TEL. **KINO SLOGA** 27-30

TERRA-film poln dramatičnega dejanja govori k srcu vsakogar, ki ga vidi ter mora navdušiti tudi najbolj razvajeno občinstvo!

»VEČNI ZVOK«

Večni zvok gosli prepaja ta film ter s čudovito usodo vodi življenje nadarjenega godbenika.

V glavnih vlogah: Olga Tschechova, Elfriede Datzig, Rudolf Prack.

Režija: Günther Rittau.

Predstave ob 15 in 17.

Dnevna predprodaja vstopnic od 11 do 12.

Zatemnitev od 18—6

Iz Srbije

Iz ropstva ikad, iz groba nikad. Po posameznih srbskih mestih in večjih krajih so bila v zadnjem času zopet velika ljudska zborovanja. Stevilnim poslušalcem so govorili sedanji voditelji srbskega naroda in predstavniki srbskega kulturnega in gospodarskega življenja. Vsi brez izjeme so poudarjali nujno potrebo, da se narod še tesneje oklene svojih voditeljev, ki mu hočejo dobro, da bo tako združen in notranje složen lahko premagal vse težkoče sedanjega vojnega časa, se izognil vsem nevarnostim, ki groze njegovemu nadaljnjemu obstanku in si zagotovil pošteno in lepo bodočnost. Vsi brez izjeme naj si pokličejo v spomin stari srbski pregovor: *Iz ropstva ikad, iz groba nikad.* Po njem naj se tudi ravnajo, ker je to danes potrebno bolj, kakor pa kdaj koli poprej!

MALI OGLASI!

2 MLINARJA za valjčni mlin zmožna in mlinarja za izdelovanje kaše na kamnih sprejme valjčni mlin Franz Majdič, Vir, Domžale. (b

HLAPCA konjskega, za prevoz mlinskih izdelkov in navajenega poljskih del sprejme mlin Majdič Franz, Vir, Domžale. (b

ZELJE V GLAVAH kupuje Gospodarska zveza. Producenti dobijo prevoznice v njeni pisarni Bleiweisova (Tyrševa) cesta 29. (k

KRASNE SPALNICE politirane, orehove, jesenove še na zalogi. Medvedova 28. Odprto v torek, četrtek, sobota od 15—18. Pohištvo Malenšek.

POSTREŽNICO pošteno, ki zna tudi kuhati, sprejmem. Od tri četrt na 7 do 2 popoldne. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 7095.

PRODAJALKO samostojno, za sadje in zelenjavo, sprejmem takoj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7096.

MOSKO OBLEKO lepo, prodam. Ogled pri Šimnovec, Cankarjevo nabrežje št. 25.

PEČI šamotirane, dobite pri »JEKLO«, Stari trg.

ŠIVALNI STROJ »Nacchi«, nov, pogrezljiv, naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7091.

ČEVLJE št. 39—40, visoke, rjave, močne, najbolje ohranjene, prodam. - Rimska c. 7, I., nadstr., vrata 12.

PISALNE STROJE in računske ter železne stoječe blagajne kupuje po najvišji dnevni ceni tvrdka »EVEREST«, Prešernova ul. 44.

ROMANE v nemščini, iz zadnjih let, ponudite knjigarni Kleinmayr & Bamberg, Miklošičeva 16.

HUBERTUS PLAŠČ za 14 do 16 let, čista volna, prodam za 550 lir. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7085.

FANT s 4 razredi meščanske šole — išče primerno službo. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7085.

SPREJMEM 3 DIJAKE v centru mesta v sončno sobo. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 7088.

»SINGER« šivalni stroj, z okroglim čolničkom, pogrezljiv — popolnoma nov, prodam. Podmilščakova 25 (Bežigrad).

ČEVLJARSKEGA pomočnika, mlajšega, za splošna dela, takoj sprejmem. Dam brezplačno stanovanje kot sostanovalca. PIRNAT, čevljar, Ižanska c. 55.

Umrla nam je naša zlata mama, gospa

Uršula Peček roj. Modicova

iz Vel. Blok, stara 82 let. V sredo, 20. oktobra 1943, ob pol 3 popoldne jo bomo z Žal, iz kapelice sv. Andreja položili poleg našega očeta pri Svetem Križu.

Ljubljana, Zagreb, Bjelovar.

Bojan, Stane, Henrik in Angela por. Toplak

Odšel je k Bogu po svoje plačilo naš ljubljeni mož, dobri oče, brat in stric, gospod

Anton Pestotnik

računski inšpektor finančne direkcije

v torek, dne 19. oktobra 1943, previden s tolažili sv. vere. Na zadnji poti spremimo blagega pokojnika v četrtek, dne 21. oktobra 1943, ob pol 4 pop. z Žal, iz kapele sv. Antona k Sv. Križu.

Ljubljana, 19. okt. 1943. **Žalujoči ostali**

Strti v neizmerni žalosti sporočamo, da se je danes pri izvrševanju svojega poklica v kurilnici drž. železnic, smrtno ponesrečil ter v groznih mukah umrl naš nadvse ljubljeni, dobri sin, brat, stric, bratranec, svak, nečak, gospod

LUDVIK MLAKAR

dipl. strojni tehnik, kontrolor drž. železnic in rez. poročnik

ki se je nedavno vrnil po skoraj 1-letni odsotnosti iz Renicci. Pogreb našega nepozabnega bo v četrtek, 21. oktobra 1943, ob 3 popoldne z Žal, iz kapelice sv. Jožefa na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Zagreb, Trbovlje, dne 18. oktobra 1943.

Žalujoči:

Julija roj. **Bučar,** mati — **Ludvik,** oče; **Mila, Mara, Julči, Željko, Nada,** sestre in brat; **Ida Urbančič,** zaročenka; **Rajko Turk, Viktor Fabjan, Slokan Filip,** svaki in ostalo sorodstvo

Für »Ljudska tiskarna« — Za »Ljudsko tiskarno« — Per »Ljudska tiskarna«: Jože Kramarič — Herausgeber, izdajatelj, edit ore: inž. Jože Sodja — Schriftleiter, ure dnik, redattore: Viktor Cenčič